

REMISSYTTRANDE

Datum

Dnr

11050-17-8.1

Aktbilaga

Regeringskansliet
Justitiedepartementet
103 33 STOCKHOLM

Betänkandet Datalagring – brottsbekämpning och integritet (SOU 2017:75)

(Departementets diarienummer Ju2017/07896/Å)

Justitiekanslern ska vaka över tryck- och yttrandefriheten samt värna integriteten och rättssäkerheten i den offentliga verksamheten. I Justitiekanslerns uppdrag ingår även att bevaka statens rätt och att medverka till att rättstillämpningen är effektiv och av hög kvalitet.

Genomgången av de förslag som läggs fram i betänkandet och de överväganden som görs där har skett med de utgångspunkter som Justitiekanslern, utifrån sitt uppdrag, främst har att beakta.

Justitiekanslern instämmer i utredningens bedömning att det med anledning av vissa avgöranden från EU-domstolens, främst den s.k. Tele 2-domen, är nödvändigt att reformera de svenska reglerna om datalagring. Den nämnda domen innehåller svar på frågor som en svensk domstol ställt för att kunna avgöra ett enskilt fall. En bredare analys måste nu göras av lagstiftaren och regler tas fram som både håller sig inom de gränser som EU-domstolen anses ha ställt upp, och i övrigt uppfyller berättigade krav på rättssäkerhet, integritetsskydd och effektivitet i brottsbekämpningen. Som brukligt på det aktuella området måste olika intressen och rättigheter värderas och balanseras mot varandra. Den uppgift som utredningen har ställts inför är inte enkel.

Utredningens förslag medför att mindre data kommer att lagras. Förslaget innebär också att skillnad vid lagring i högre grad än tidigare kommer att göras mellan olika typer av kommunikationssätt och olika uppgifter. Uppgifter hänförliga till vissa sätt – som telefonsamtal mellan fasta telefoner – ska t.ex. helt undantas. Lagringstiden ska också skiljas åt beträffande kommunikationssätt och uppgifter som alljämt ska omfattas. Däremot föreslås inte sådan s.k. riktad lagring som EU-domstolen resonerat kring i sina skäl.

EU-domstolens förhandsavgörande svarar på frågor som ställts i en process rörande tillämpningen av de nuvarande svenska datalagringsreglerna. Det ligger i sakens natur att avgörandet inte innehåller någon uttömmande beskrivning av hur unionsrättsligt godtagbara regler om datalagring kan utformas. Med andra ord är det inte något nytt EU-direktiv som EU-domstolen skissat på. Utredningen har beskrivit vissa problem med riktad lagring som medfört att den lösningen valts bort. Denna beskrivning kan visserligen

framstå som logiskt övertygande men är allmänt hållen och relativt kortfattad. Beskrivningen får antas ha utgångspunkt i den kannedom som utredningen under sitt arbete vunnit om praktiska förhållanden på området – nationellt och kanske också internationellt – även om det inte redovisas närmare hur detta empiriska underlag sett ut eller hur det påverkat utredningens slutsatser. Det kan finnas skäl att i den vidare beredningen av lagstiftningsärendet belysa frågan ytterligare.

Justitiekanslern finner inte skäl att ifrågasätta att en tillämpning av utredningens förslag, jämfört med dagens regler om lagring, kommer att leda till att det samlade integritetsintrånget till följd av datalagring blir mindre. En sådan effekt har även den kraftiga utvecklingen av alternativa kommunikationstjänster som utredningen beskriver haft.

Utifrån det underlag som utredningen har presenterat angående behov och nytta av datalagring vid brottsbekämpning, finns inte heller skäl att ifrågasätta att förslaget skulle minska möjligheterna att förebygga, förhindra och utreda brott. Justitiekanslern kan mot den bakgrunden ha viss förståelse för de invändningar mot förslaget närmare utformning som experter i utredningen från främst Säkerhetspolisen har lagt fram. Utifrån de utgångspunkter som Justitiekanslern främst ska beakta finns det dock inte skäl att lämna några synpunkter i detta avseende.

Justitiekanslern finner inte från ett mer allmänt perspektiv skäl att invända mot de avvägningar mellan olika intressen eller de tekniska lösningar som utredningen föreslagit. Under förutsättning att utredningens iakttagelser kring riktad lagring är riktiga, torde enligt Justitiekanslerns bedömning en sådan modell för lagring som utredningen har föreslagit kunna antas leva upp till de EU-rättsliga krav som framgår av främst Tele 2-domen.

Med de inledningsvis nämnda utgångspunkterna har Justitiekanslern i övrigt inte några synpunkter på förslagen.

Vid beredningen av detta remissvar har byråchefen Olof Simonsson och föredraganden David Löfgren deltagit.

Anna Skarhed